

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 16. rožniga cveta 1847.

List 24.

Življenje.

Popotvanje, bratje!
Je naše življenje,
Mož modrih od nekdanj
Je to govorjenje;
Skoz ktere dežele
Pa pot nas peljá,
Naj pesmica moja
Na znanje vam dá.

Po travnikih perva
Nas pisanih pelje,
Márjetce, zlatice,
V stezice nam stelje;
Otroci brezskerbni
Po travci tekó,
V rumenkaste lasce
Cvetice pletó.

Mladenčev, dekličev
Je druga dežela,
Razlega se petje
Vesel'ga kardela;
Si delajo sanje
Od zlatih gradov;
Pa skušnje jim manjka,
Modrosti darov.

Po tretji hladno je,
Gré pot čez višave,
Se kri umíri, se
Razjásnijo glave;
Se trudijo z delam
Postavni možjé,
Sad truda berejo,
Za prihod skerbé.

Čez gole verhove
V četerti so pota,
Je merzlo, že v sercu
Ne greje gorkota;
Pa starčikam kmalo
Dežele je kraj; —
Takó je na zemlji
Le kratek naš raj!

J. Ur.

Nekaj od žetve.

Žetva, kader je žito lepo, je veliko veselje za kmeta, pa tudi plačilo za vse njegovo delo in za pot, kteriga je pretil. Dokler žito še na njivi

stoji, on večkrat svojo njivo obhodi in v glavi prevdarja, koliko pridelka se zamore od vsaciga kosa veseliti, ter je v duhu práv zadovoljin.

Akoravno se je pobelilo, se ne sme žito poprej žeti, dokler ni popolnoma zrélo. Žito je pa takrat popolnoma zrélo, kader se je zerno večidel zmovalo. Nekteri kmetje imajo napčno šego, kterim pa tudi za petami štrafinga šeta, de, kakor hitro žito rumenkasto prihaja, ga kmalo žeti pričnejo. Njih kazin ali štrafinga je: drobno in medlo zernje, in drugo léto snetljivec, kér nobena nezrela reč za seme in pleme ne veljá. — Kakor so eni prenagli, takó so drugi prekasni, ki predolgo žetev odlagajo. Kader je žito prezrélo, se veliko zernja pri žetvi otrese, in klasje se močno polomi. Zató ti, kakor uni, če imajo veliko žeti, morajo ob jutrih in večerih, ali še clo pri mescu, kér žito odmekne, serpove v roke vzeti in k žetvi seči, kér se tačas toliko zernja ne pogubi in toliko klasja ne zdrobí.

Po enih krajih žito kosijo, po družih ga žanjejo; boljši je zadnje. — Kader se žito kosi, veliko zernja zavoljo močniga maha kôse odleti, boljši je tedej, de k žetvi raji serp, kakor kôso vzamete. Na Bavarskim žito kosé, kakor travnike, in ga z grabljami poravnajo. Ta šega je zlo slaba, veliko zernja se per tem delu pogubi, klasja podrobí in slame pa pomeša. Boljši je navada šleziške dežele, kjer tudi žito kosijo, pa takó, de se pokošeno žito na še stoječe nasloni; za koscam gré keršenca s serpam, de pokošeno žito povzame in v snope zloží. Če ima kdo veliko žita, žanjic pa dobiti ne more, je boljši, de svoje žito tako kosi, de se odrezano na stoječe naslanja, s serpam pobere in v snope deva.

Sploh že od starosti se per žetvi serp rabi, če ravno tudi serp svojo napčinost ima, kér se z rokó, kakor tudi s serpam klasje močno stresa, in zernje odleti. Dokler nimamo za žetev še boljšiga orodja, s kterim bi mahljej v žito bolj rahel bil, smo primorani per žetvi žita se serpa ali kose poslužiti.

Ženjice in kosci morajo, kader k delu gredó, tako k žitu stopiti, de klasje proč od njih visi, sicer jim preveč v roke sili in ga odrežejo. Per košnji je to pa še bolj potrebno, kér se pokošeno žito na